Εγκώμιο στην Αγία Θεοτόκο, όταν οι γονείς της την αφιέρωσαν στο Ναό, ενώ ήταν τριών ετών (Άγιος Γερμανός Α΄, Αρχιεπ. Κωνσταντινουπόλεως)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Νοεμβρίου, 2018

1. Να κι άλλο πανηγύρι και χαρούμενη **γιορτή της μητέρας του Κυρίου**, να έξοδος της αμώμητης νύφης, να το πρώτο ξεπροβόδισμα της βασίλισσας, να το τέλειο σημάδι της δόξας που πρόκειται να την στεφανώσει, να το προοίμιο της θείας χάρης που πρόκειται να την σκεπάσει, να το φωτεινό γνώρισμα της εξαιρετικής καθαρότητάς της. **Εκεί όπου μια φορά τον χρόνο κι όχι πολλές φορές εισέρχεται ο ιερέας και τελεί τη μυστική λατρεία, εκεί αυτή οδηγείται από τους γονείς της, για να παραμείνει συνεχώς στα άδυτα και ιερά της χάρης του Θεού**.

Ποιος γνώρισε ποτέ κάτι παρόμοιο; Ποιος είδε ή ποιος άκουσε από τους σύγχρονους ή τους πιο παλαιούς γυναίκα να οδηγείται, να κατοικεί και να παραμένει στα ενδότερα Άγια των αγίων, τα οποία είναι σχεδόν απρόσιτα και στους άνδρες; Αυτό λοιπόν το γεγονός δεν είναι ολοφάνερη **απόδειξη για το καταπληκτικό και μεγάλο συμβάν που επρόκειτο στο μέλλον να της συμβεί;** Άραγε αυτό δεν είναι φανερό σημάδι και ξεκάθαρη απόδειξη;

2. Ας μας αποδείξουν όλοι όσοι την κατηγορούν και ενώ λένε πως βλέπουν, στην πραγματικότητα δεν βλέπουν, πού είδαν ποτέ να συμβαίνουν τέτοια γεγονότα: Ποιος είδε κόρη, που γεννήθηκε ύστερα από υπόσχεση του Θεού, τριών ετών να αφιερώνεται σαν άμεμπτο δώρο, για να κατοικεί συνεχώς στο τρίτο χώρισμα του ναού, να συνοδεύεται από τους ισχυρούς του λαού σαν σε λιτανεία, να την αποχαιρετούν παρθένες, να οδηγείται με συνοδεία λαμπάδων και να την υποδέχονται ιερείς και νομοδιδάσκαλοι έχοντας τα χέρια τους απλωμένα για να την καλωσορίσουν; **Γιατί λοιπόν δεν θέλησαν όλοι οι αρνητές της να σκεφτούν συνετά; Πώς δεν πίστεψαν στα τελευταία γεγονότα, αφού γνώρισαν τα πρώτα; Πώς είχαν αντιρρήσεις γι' αυτά που συνέβησαν αργότερα, αφού είχαν δει πρωτύτερα τα σχετικά γι' αυτήν παράξενα και εξαιρετικά;**

Δεν συνέβησαν βεβαίως τυχαία όσα έγιναν στην αρχή της ζωής της, όλα ήταν **προάγγελοι αυτών που θα ακολουθούσαν στο τέλος**. Ας μας πουν οι σοφοί τους τα ανόητά τους, πώς δηλαδή ενώ κι άλλες στείρες γυναίκες γέννησαν, καμιάς η

θυγατέρα δεν έγινε δεκτή από τους νομοδιδασκάλους και δεν αφιερώθηκε στα Άγια των αγίων; Ώστε λοιπόν δεν είχαν τι να πουν γι' αυτήν αυτοί που έβλεπαν τότε να συμβαίνουν σ' αυτήν τέτοια και τόσο μεγάλα γεγονότα, όπως αργότερα και οι ομοϊδεάτες τους προς τον Υιό της, όταν έλεγαν «*Τι θα γίνει άραγε το παιδί αυτό;*». Έτσι λοιπόν έχουν αυτά.

3. Οι διαφωνούντες ας τραβήξουν τον δρόμο της απώλειας κι ας πέσουν στο χαντάκι που οι ίδιοι άνοιξαν, εμείς όμως, δηλαδή «*ο περιούσιος λαός του Θεού*», οι ιερείς και οι άρχοντες, οι κοσμικοί κι οι μοναχοί, οι δούλοι και οι ελεύθεροι, οι τεχνίτες και οι γεωργοί, οι κηπουροί και οι ψαράδες, οι νέοι και οι ηλικιωμένοι, οι άνδρες και οι γυναίκες, με προθυμία ας τιμήσουμε τη Θεοτόκο κι ας παρακολουθήσουμε τα κατ' οικονομίαν τελεσθέντα ήδη θεϊκά μυστήρια, που αναφέρονται στη Θεοτόκο.

Πώς οδηγείται η Παναγία σήμερα από τους γονείς της με τη μεσολάβηση των ιερέων στον ναό του Θεού; Πώς η Θεοτόκος, που είναι ο έμψυχος ναός του Κυρίου, αφιερώνεται στον άψυχο ναό; **Πώς ο προφήτης του ναού την υποδέχεται αυτοπροσώπως και την εισάγει στα άδυτα του ναού, χωρίς να φέρει κανένα εμπόδιο** ούτε να πει στους γονείς της• «Δεν μπορώ να κάνω αυτό που γίνεται για πρώτη φορά, να οδηγήσω δηλαδή την κόρη στα Άγια των άγιων, για να παραμείνει εκεί και να κατοικεί συνεχώς, εκεί όπου εγώ επιτρέπεται μία μόνο φορά τον χρόνο να εισέρχομαι»; Τίποτε τέτοιο δεν είπε ο προφήτης, επειδή γνώριζε αυτό που επρόκειτο να συμβεί —αφού ήταν προφήτης— αλλά περιμένοντάς την τήν υποδέχτηκε με προθυμία, όπως ακριβώς ύστερα απ' αυτόν ο **Συμεών** υποδέχτηκε τον Υιό της.

4. Έπειτα ίσως την αγκάλιασε και, ενώ κρατούσε την κόρη στα χέρια του, είπε τα εξής στη μητέρα· «*Από πού κατάγεσαι, κυρία; Ποια είναι η σκέψη σου και ο σκοπός αυτού του εγχειρήματός σου και πώς αποφάσισες να κάνεις αυτό το ανήκουστο και πρωτοφανές μόνη σου, χωρίς να έχεις κάποιο πρότυπο, δηλαδή να οδηγήσεις την κόρη σου να πατήσει το πόδι της στα άδυτα; Πες μου, πώς το σκέφτηκες αυτό και ποιό είναι το όνομά σου;*».

Η έντιμη **Άννα** απαντά στον προφήτη· «*Κατάγομαι από ιερατικό γένος, από τη φυλή του Ααρών, από προφητική και βασιλική γενιά. Είμαι απόγονος του Δαβίδ, του Σολομώντα κι όλων των υπολοίπων και συγγενής της συζύγου σου Ελισάβετ. Έπειτα έκανα νόμιμο γάμο και για αρκετό καιρό ήμουν άγονη και στείρα. Επειδή όμως δεν βρήκα κανένα παυσίπονο φάρμακο για τη συμφορά μου, κατέφυγα προς τον μοναδικό εξουσιαστή και χορηγό των απόρων Θεό και προς αυτόν με προθυμία άνοιξα το στόμα μου και με δάκρυα και οδύνη καρδιάς βροντοφώνησα αυτά τα λόγια- "Κύριε, Κύριε, συ που αμέσως εισακούς τις βαριά πληγωμένες ψυχές, γιατί μ' έκανες διαφορετική απ' τους προγόνους μου; Γιατί μ' έκανες θέμα συζητήσεων στους δικούς μου και να με περιφρονούν όλοι στη φυλή μου; Γιατί μ' έκανες μέτοχο στην κατάρα*

των προφητών σου με άτεκνη μήτρα και στεγνούς μαστούς; Γιατί επειδή ήμουν άτεκνη δεν δέχτηκες τα δώρα μου; Γιατί μ' άφησες να με μυκτηρίζουν οι γνωστοί μου, να με χλευάζουν οι κατώτεροί μου και να με ονειδίζουν οι γείτονες;

Πρόσεξε με, Κύριε, εισάκουσέ με. Δέσποτα, σπλαχνίσου με, Άγιε. Εξομοίωσέ με, Κύριε, με τα πουλιά του ουρανού, με τα θηρία της γης, με τα ψάρια της θάλασσας, αφού όλα αυτά τα έκανες γόνιμα. Ας μη φανεί αυτή που έπλασες κατ' εικόνα και ομοίωσή σου ότι είναι κατώτερη από τα άλογα ζώα". Αυτά είπα και πρόσθεσα κι άλλα παρόμοια λέγοντας· "Θα σου αφιερώσω. Δέσποτα, οπωσδήποτε ένα ευχαριστήριο δώρο. Το τέκνο που θα μου δώσεις θα παραμείνει στο αγιαστήριό σου σαν ιερό αφιέρωμα και πολύτιμο δώρο που μου δώρισες, συ που χαρίζεις τα πλούσια και τέλεια δώρα".

Τέτοια στον κήπο μου, με το βλέμμα στραμμένο στον ουρανό και χτυπώντας το στήθος μου με τα χέρια μου, έλεγα στον επουράνιο Θεό. Ο σύζυγός μου απομονωμένος στο βουνό, νηστεύοντας σαράντα μέρες, με τον ίδιο τρόπο ικέτευε τον Θεό. Έτσι λοιπόν με τις προσευχές και των δυό μας λύγισε ο φιλάνθρωπος και οικτίρμων Κύριος κι έστειλε τον άγγελό του να μας προαναγγείλει τη σύλληψη της κόρης μας. Αμέσως λοιπόν, επειδή την διέταξε ο Θεός, η μήτρα μου δέχτηκε το σπέρμα, το οποίο πριν από τη θεία χάρη δεν είχε τολμήσει να το δεχτεί. Όταν με κυρίευσε η χάρη του Θεού, η κλειστή μήτρα άνοιξε τις πύλες της και υποδέχτηκε μέσα της και κράτησε το δώρο του Θεού, μέχρις ότου ευδόκησε ο Θεός να βγει στο φως το σπέρμα, που φυτεύτηκε μέσα της.

Όταν λοιπόν έπαψε να θηλάζει η κόρη μου, είπα· "θα αποδώσω στον Θεό και θα εκπληρώσω σ' αυτόν όλα τα τάματά μου, όσα τα χείλη μου ψέλλισαν κι έταξαν, όσα είπε το στόμα μου μέσα στη θλίψη μου". Γι' αυτό συγκέντρωσα το πλήθος των παρθένων με λαμπάδες, γι' αυτό μάζεψα τους ιερείς και τους συγγενείς λέγοντάς τους αυτά τα λόγια· "Συγχαρείτε με όλοι, γιατί σήμερα αναδείχτηκα μητέρα και αφιερώτρια, προσφέροντας το παιδί μου όχι σε επίγειο βασιλιά, γιατί καθόλου δεν ταιριάζει αυτό, αλλά το αφιέρωσα στον επουράνιο βασιλιά που μου το δώρισε. Δέξου λοιπόν, προφήτη, τη θεόσδοτη θυγατέρα μου, δέξου την και τοποθέτησέ την στα Άγια των αγίων, για να προετοιμαστεί και να γίνει κατοικητήριο του Θεού, χωρίς να λεπτολογείς, μέχρις ότου θα ευδοκήσει ο Θεός που την κάλεσε εδώ να πραγματώσει τον προορισμό της"».

5. Ακούγοντας αυτά τα λόγια ο **Ζαχαρίας** απάντησε αμέσως στην Άννα· «*Ας είναι ευλογημένη εντιμότατη η ρίζα σου, πανένδοξη η μήτρα σου, πιστή σύζυγε, και πανένδοξη η προσφορά σου, φιλόθεη γυναίκα*». Μετά κρατώντας στα χέρια του την κόρη καταχαρούμενος την οδηγεί πρόθυμα στα Άγια των αγίων και αμέσως κάπως έτσι της μιλά· «*Προχώρα εσύ που είσαι η εκπλήρωση της προφητείας μου, που αντιπροσωπεύεις την εκτέλεση των προσταγών του Κυρίου, που είσαι η επισφράγιση*

της συμφωνίας του, η εκτέλεση των σχεδίων του και η αποκάλυψη των μυστηρίων του. Προχώρα εσύ, που είσαι η ερμηνεία όλων των προφητών, η συμφωνία όλων εκείνων που κακώς διαφωνούσαν και η ένωση όσων από παλιά ήταν αντίπαλοι. Προχώρα στήριγμα αυτών που έσκυψαν το κεφάλι, ανακαίνιση όλων των φθαρμένων, φως όσων βρίσκονται στο σκοτάδι, καινούργιο και θεϊκό δώρο. Προχώρα Δέσποινα όλων των θνητών, πέρασε στη δόξα του Κυρίου σου. Ως τώρα ήσουν κάτω στη γη, ύστερα από λίγο θα είσαι ψηλά, εκεί όπου δεν πατούν οι άνθρωποι».

6. Έτσι αφού μίλησε όπως ταίριαζε στην περίσταση ο μυσταγωγός προς την κόρη, την τοποθέτησε εκεί όπου ανήκε και ταίριαζε και ήταν προορισμένη. Η κόρη βάδιζε στον ναό του Θεού χαρούμενη, χοροπηδώντας σαν να ήταν στο δωμάτιο της.**Ήταν τριών ετών**, **ξεπερνούσε όλους τους ανθρώπους όσον αφορά τη θεία χάρη, αφού ήταν προαποφασισμένη και προορισμένη και διαλεγμένη από τον εξουσιαστή του σύμπαντος Θεό**.

Παρέμεινε στα Άγια των αγίων, στο πιο βαθύ σημείο και την έτρεφε και την πότιζε με αμβροσία και νέκταρ άγγελος, ώσπου έφτασε στο δεύτερο στάδιο της ηλικίας της. Τότε ύστερα από φώτιση του Θεού συσκέπτονται οι ιερείς και αποφασίζουν να την δώσουν με κλήρο σε κάποιον. Από την κλήρωση βγαίνει ο δίκαιος Ιωσήφ, ο οποίος την παραλαμβάνει κατ' οικονομίαν από τους ιερείς του ναού του Θεού, για να δελεάσει το πρωταίτιο του κακού φίδι, δηλαδή τον διάβολο, και να μη προσβάλει αυτός την αμόλυντη κόρη που ήταν παρθένος, αλλά να τον παρακάμψει παίρνοντάς την ως μνηστή. Ο δημιουργός Θεός την προστάτευε όσο κατοικούσε στο σπίτι του μαραγκού Ιωσήφ και μέχρις ότου εκπληρώθηκε σ' αυτήν το κρυμμένο σ' όλους τους αιώνες θείο μυστήριο και ο Θεός διά της Θεοτόκου ομοιώθηκε με τους ανθρώπους. Αυτό όμως θα το διαπραγματευθούμε στην κατάλληλη στιγμή, τώρα ας επανέλθουμε στο θέμα μας και ας εγκωμιάσουμε την **είσοδο της Θεοτόκου στον ναό**.

7. Πορεύσου λοιπόν, Δέσποινα, μητέρα του Θεού. πορεύσου σ' αυτό για το οποίο εκλέχτηκες, μείνε στον χώρο του Κυρίου σκιρτώντας και χαίροντας, καθώς θα τρέφεσαι και θα μεγαλώνεις, περιμένοντας υπομονετικά την έλευση του αγίου Πνεύματος σε σένα και την επίσκεψη της δυνάμεως του Υψίστου και τη σύλληψη του Υιού σου, όπως θα σε προσφωνήσει ο Γαβριήλ. Χάρισε σ' αυτούς που τιμούν την εορτή σου τη βοήθειά σου, τη σκέπη και την προστασία σου, γλίτωνε αυτούς πάντοτε με τις πρεσβείες σου από κάθε ανάγκη και κίνδυνο, από ασθένειες και δεινά και κάθε είδους συμφορές και από τη μελλοντική δίκαιη οργή του Υιού σου. Τοποθέτησέ τους, σαν μητέρα του Δεσπότη που είσαι, σε τόπο τρυφής, εκεί όπου κυριαρχεί το φως και η ειρήνη και ικανοποιούνται όλες οι επιθυμίες. «*Ας γίνουν άλαλα τα δόλια χείλη, που λαλούν εναντίον σου, της δίκαιης, με ανομία, αλαζονεία και περιφρόνηση*».

Ας σβήσει η εικόνα των ανόμων στην πόλη σου, ας ντραπούν, ας λείψουν κι ας χαθούν κι ας μάθουν ότι το όνομα σου είναι **Δέσποινα**, αφού μόνον εσύ, Θεοτόκε, είσαι πάνω από καθετί σ' όλη τη γη.

Εμείς όμως, θεόνυμφη, με πίστη σε ευλογούμε, με πόθο σε δοξάζουμε, με σεβασμό σε προσκυνούμε, πάντοτε σε μεγαλύνουμε και με σεβασμό σε μακαρίζουμε. Μακάριος είναι πραγματικά απ' όλους τους άνδρες ο πατέρας σου και μακαρία απ' όλες τις γυναίκες η μητέρα σου, μακαρία η γενιά σου, μακάριοι οι γνωστοί σου κι όσοι σε είδαν, μακάριοι όσοι ήλθαν σε επαφή μαζί σου κι όσοι σε υπηρέτησαν, μακάριοι οι τόποι όπου πάτησες, μακάριος ο ναός όπου σε αφιέρωσαν, μακάριος ο Ζαχαρίας που σ' αγκάλιασε, μακάριος ο Ιωσήφ που σε μνηστεύθηκε, μακαρία η κλίνη κι ο τάφος σου, γιατί εσύ είσαι η υψίστη τιμή και η δόξα και η ανώτατη ανύψωση στους ανθρώπους.

8. Δέσποινά μου, η μοναδική μου θεϊκή παρηγοριά, η θεϊκή δροσιά στο καμίνι της ψυχής μου, η θεόσταλτη δροσερή σταγόνα στην κατάξερη καρδιά μου, το δυνατό φως της σκοτεινής ψυχής μου, ο καθοδηγητής της πορείας μου, η δύναμη της αδυναμίας μου, η στολή της γύμνιας μου, ο πλούτος της φτώχειας μου, η θεραπεία των ανίατων τραυμάτων μου, το σταμάτημα των δακρύων μου, η κατάπαυση των στεναγμών μου, η μεταμόρφωση των συμφορών μου, η ανακούφιση των πόνων μου, η λύτρωση των δεσμών μου, η ελπίδα της σωτηρίας μου, εισάκουσε τις προσευχές μου, σπλαχνίσου τους στεναγμούς μου και δέξου τα δάκρυά μου. Ελέησέ με υποχωρώντας στα δάκρυά μου, σπλαχνίσου με σαν μητέρα του φιλάνθρωπου Θεού. Ρίξε το βλέμμα σου με κατανόηση στην ικεσία μου, εκπλήρωσε την πολύ μεγάλη επιθυμία μου και ένωσέ με μέ τη συγγενή μου και σύνδουλο στη χώρα των πραέων, στις σκηνές των δικαίων και στον χορό των αγίων.

Αξίωσέ με, σε παρακαλώ, συ που είσαι η προστάτης όλων, η χαρά τους, η μεγάλη ευφροσύνη τους, να ευφραίνομαι κι εγώ σε κείνη την πραγματικά ανέκφραστη χαρά, που θα προκύψει από τον Θεό και Βασιλέα που θα γεννηθεί από σένα και να εισέλθω στον άφθαρτο νυμφώνα του, στην ατέλειωτη που δεν χορταίνει ποτέ κανείς τρυφή και στην απέραντη και αιώνια βασιλεία του. Δέσποινα, συ που είσαι η καταφυγή μου, η ζωή και η βοήθειά μου, το όπλο μου και το καύχημά μου, η ελπίδα και η δύναμή μου, βοήθησέ με μαζί μ' αυτήν να απολαύσω τις ανέκφραστες και ακατάληπτες δωρεές του Υιού σου στην επουράνια κατοικία. Γνωρίζω πως έχεις βοηθό στη θέλησή σου τη δύναμη σαν μητέρα του Υψίστου και γι' αυτό τολμώ.

Ας μην στερηθώ, πανάχραντη Κυρία, την ικανοποίηση της προσδοκίας μου, ας την πετύχω θεόνυμφη, συ που γέννησες υπερφυσικά την προσδοκία όλων μας, τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, τον αληθινό Θεό και Δεσπότη, στον οποίο ανήκει κάθε δόξα, τιμή και προσκύνηση, μαζί με τον άναρχο Πατέρα και το ζωοποιό Πνεύμα, τώρα και πάντοτε και σ' όλους τους αιώνες. Αμήν.

(Δημητρίου Γ. Τσάμη, «Θεομητορικόν», τ. Β΄, εκδ. Ορθ. Χριστ. Αδελφότητα ΛΥΔΙΑ, σ. 35-49)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: pemptousia.gr*)*